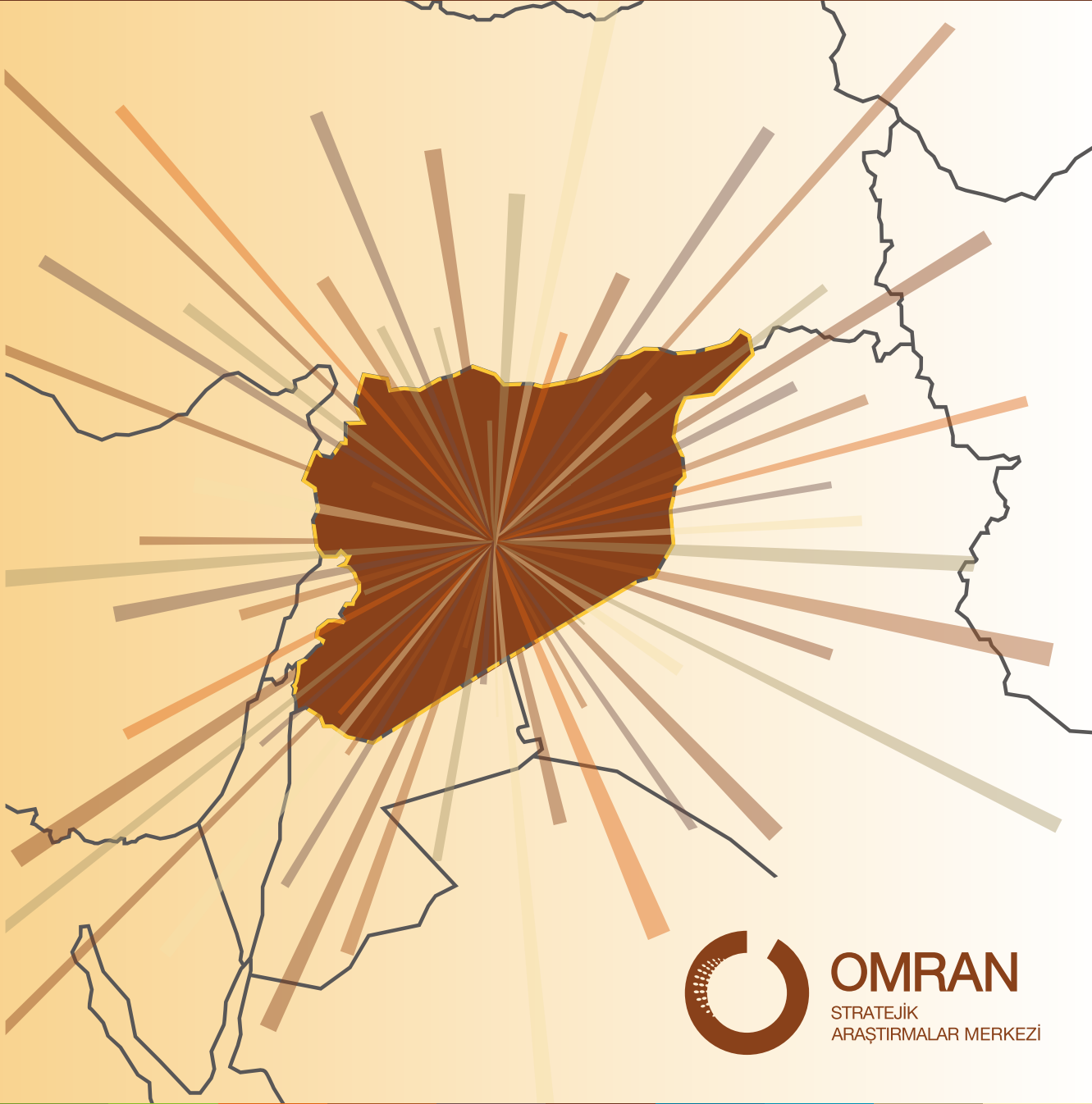

Suriye'nin Belirsiz Alanlarındaki Ulusal İmtihani

Senelik İkinci Kitabı 2016

OMRAN

STRATEJİK
ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Omran Stratejik Araştırmalar

Omran Stratejik Araştırmalar Merkezi; Suriye’de ve bölgede politik, ekonomik ve sosyal alanlarda karar alıcılara destek veren ve referans olan bir kurum olmak amacıyla Kasım 2013’te kurulmuştur. Merkez Omran; devlet ve toplumun diğer kurumlarına çalışmalarında destekleyici, sistematik ve organize araştırmalar sunarak, bilgi bütünlüğü ve öncelikler haritası oluşturmayı amaçlar.

Vizyonu; Suriye’nin devlet, toplum ve insan olarak bilimsel ve bilinç inşasında nc olan, stratejilerin belirlenmesinde rol alan ve yn verebilecek durumda olmaktır.

Misyonu; araştırmaları gerçekçi ve ayrıntıların bilincinde yaparak, ihtiyaçları ve beklentileri en iyi şekilde tespit edip bunları karşılamaya yönelik planlar yapmaktır.

Website: tr.omrandirasat.org

E-posta: info@OmranDirasat.org

Basım Tarihi: 15. Mart.2016

Tüm Hakları Omran Merkezi’ne aittir

OmranDirasat

OmranDirasat

Omran Dirasat

Suriye Krizi Üzerine Yerel İncelemeler

SUNUM

Suriye halkı, devrimin altıncı yıl dönümünü siyasal, askeri ve güvenlik alanlarında istikrarsız zeminde karşılamaktadır. Suriye devrimine; gelecekteki kurulması muhtemel Suriye yönetimi tartışması, bölünme tehlikesi, terör ve mülteci endişeleri, parçalanma ve ayrışma eğilimleri hâkimdir. Özellikle Amerika'nın Suriye rejimine yönelik kimyasal silahlardan arındırma anlaşmasında yürüttüğü tutarsız ve çelişkili duruştan itibaren Suriye meselesi daha da karmaşık, tehlikeli, istikrarsız ve tutarsız bir hal almıştır. Nitekim ABD'nin bu tutarsız duruşu, Washington'un Suriye siyasetinin temeli oluşturmaktadır. Öyle ki Amerika; Suriye çatışmasında Doğu ülkelerin yükselen güçleriyle işbirliğine girmiş, bölgede bulunan geleneksel müttefiklerinin güvenliğini riske atmıştır. Nitekim devrimin beşinci yılının ortasında Rusya'nın direk müdahale etmesiyle Suriye'nin kırılğan ve yorgun süreci tehlikeli bir aşamaya girmiştir. Rusya'nın direk müdahalesine karşı bölgesel güçlerin yetersiz ve zayıf karşı duruşları nedeniyle muhalefetin ve devrim güçlerinin Suriye rejimine karşı zafer elde etmesinin engellenmesiyle sonuçlanmış ve bu sürecin doğal sonucu olarak Suriye'deki çatışmalar Esed rejimi ve yöneticilerini devirmekten saptırılarak farklı boyut ve amaçlara yönlendirilmiştir. Bu sürecin devam olarak Suriye krizi ülkenin coğrafi sınırlarını aşarak Ortadoğu ülkelerini tehdit eden sosyal, ekonomi ve insani bir krize dönüşmüştür. Suriye sorununda izlenen tutarsız uluslararası yaklaşımlar ve çatışmaya yönelik güvenlik tedbirlerin alınmaması, milli ve dini temalarla terör ve suç meslek edinen fanatik mezhepsel örgütlerin türemesine verimli ortamlar sağlamıştır.

Söz konusu süreçlerden sonra, tüm şehir ve kırsallara uzanan ve ekonomik altyapıyı yok eden insani krizlerin oluşması kaçınılmazdı. Nitekim Suriye devletinin kuruluş tarihinden beri hiçbir dönemde yaşanmamış rekor bir düzeyde fakirlik yaşanıyor. Öyle ki Esed rejiminden kurtarılmış bölgelerde bile kamu kuruluşları, modern devletlerin yüzleşmekten kaçındıkları sorunlarla karşı karşıya kalıyorlar. Suriye'de yaşanan bütün bu sıkıntılara rağmen Yerel Meclisler mütevazı olanakları ve kısıtlı gelirleriyle Suriyeli vatandaşların ihtiyaçlarını gidermekte eşsiz bir azim ve kahramanlıklar sergilemektedirler.

Omran Strateji Araştırmalar Merkezi, Suriye devrimini yakından izleyerek analizler hazırlamaktadır. Omran Strateji Araştırmalar Merkezi bölgesel ve uluslararası alanda meydana gelen gelişmeler ışığında, Suriye'deki devam eden kriz, süreç ve çatışmalara neden olan unsurları, krizden çıkış yolları açıklayan bir takım öneriler sunmaktadır. Omran olarak; "*Suriye Krizi Üzerine Yerel İncelemeler*" adında yıllık kitabı taktim eder, Suriye siyasi sahnesinin daha net görünmesini sağlarken, Suriye rejimi

ve müttefiklerine karşı Suriye halkına yardım ve onların sıkıntılarını sonlandırmak açısından karar mercilerin doğru ve isabetli karar almalarına katkı sağlamayı ümit etmekteyiz.

Uluslararası ve Bölgesel Politikalardan Kaynaklanan Güvenliğin Gerilemesi

Araştırmacı Main TALLA bu çalışmasında, Suriye meselesinde güvenlik ve istikrar unsurlarının süreklilik arz eden bir probleme dönüştüğünü ve bu sorunun Suriye sınırlarını aşarak dışarıya sirayet etmeye aday olduğunu belirtir. Oysaki uluslararası siyasetçiler güvenlik ve istikrar denkleminde sorunların sebepleri ile uğraşmaları gerekirken sadece sonuçlarıyla ilgilenmekle yetinmişlerdir. Nitekim ülkedeki güvenlik ve istikrar sorunu Suriye krizinin bir dünya savaşına dönüşme tehlikesini tartışmaya açmıştır. Özellikle bölgesel güçlerin keskin çatışmaları, bu tehdit ve tehlikelerin yüksek düzeylere tırmanmasını körüklemektedir.

Araştırmacı, Suriye meselesinde etkili uluslar arası ve bölgesel devletlerin çıkar, amaç, siyaset ve güvenlik stratejilerini şu şekilde inceleyip analiz etmektedir.

- **U.S.A:** Washington'un politikaları, uyum, insicam ve tutarlılık açısından tartışılmakta ve çeşitli açıdan tepkilere yol açmaktadır. Nitekim terör konusunda "sebeplerle değil sonuçlarla" uğraşmaktadır. Bölgesel güvenliğin tesisi doğrultusunda bölgesel işbirliği ve ortak çıkarları hiçe sayarak sadece İŞİD'le savaşa öncelik verme iddiasıyla direk çatışmadan kaçınmıştır.
- **RUSYA:** "Terörle mücadele önceliği" sloganı altında Ukrayna ve Arap bölgelerinde uğradığı ardı ardına stratejik hezimetler, diğer yandan yaşadığı ekonomik krizlerin ardından görece bir iyileşme ortamı bulmuş ve Arap Ortadoğu'sunda bir takım kazanımlar elde ettiğini söyleyebiliriz. Rusya'nın bu kazanımlarını üç maddede sırlamak mümkündür.
 1. Yeni bölgesel düzen oluşturma istikametinde Türkiye, Katar ve Suudi Arabistan'ı sınırlandırmak;
 2. Suriye rejiminin siyasal, askeri ve ekonomik alanlarında hakim olan ve tek başına hareket eden İran yönetimini ortak çalışmaya ve işbirliği kurallarına mecbur kılmak;
 3. Devrim karşıtı ülkeleri Rus Ayısı'nın arkasına toplanmasını teşvik ederek Moskova liderliğinde yeni bir bölgesel eksenin oluşması.
- **İRAN:** Tahran, bölgesel düzeyde bölgenin kronik siyasal sorunlardan daha çok terör sorununa öncelik tanıma iddiasıyla Washington ve Moskova ile aynı saftadır. Terörle mücadeleyi Orta Doğu'ya müdahalenin esas bahanesi olarak kullanmaktadır. Nitekim batılılarla yaptığı nükleer anlaşması Tahranın " bölge polisi" olmasına önemli bir fırsat doğmuştur. Zira her fırsatta kendisini El Kaide

ve İŞİD'e karşı tek ve yalnız savaşçı gibi göstererek bunu amaçlamaktadır. Fakat Rusya'nın Suriye'ye direk müdahalesi İran'ın Suriye rejimini idare olanaklarını geriletmiştir. Ancak birçok bölgesel konularda etkinliği sürmekte olup ülkelerin toplumsal (dinsel, mezhepsel, etniksel vs.) güvenlik düzenlerini kurcalayarak bölgede huzursuzluğa devam etmesi bekleniyor.

- **SUUDİ ARABİSTAN:** Rusya'nın direk askeri müdahale öncesi ve sonrası olaylara bakılırsa, müdahalenin Körfez ülkeleri güvenliğine ters düştüğü görülmektedir. Nitekim Rusya'nın müdahalesi İran'ın bölgedeki varlığını güçlendirmiş diğer yandan Arap komşularının güvenliğiyle oynamasına fırsat verilmiştir. Washington'un Ortadoğu'da terörle mücadele mantığı ve önceliği bakımından Körfez ülkeleri tehlike ve tehditlere karşı Amerikan siyasetçilerden bağımsız tek başına hareket etmek zorunda kaldıkları gözüküyor. Bu bağlamda Yemen'de meşru ve yasal hükümeti desteklemek, daha sonra Lübnan'a maddi destekleri keserek Hizbullah'ı terör örgütü ilan etmek gibi örnekler gösterilebilir. Diğer yandan Riyad, Körfez ülkelerin ve Arapların görüş birliğini korumaya çalışarak, uzun ve yıpratıcı bir savaşa sürüklenme tehlikesinden sakındırmaktadır.
- **MISIR:** Sisi, Körfez ülkelerinden bağımsız hareket etme stratejisini benimsemiştir. Nitekim Mısır'ın, Afrika'da kaybettiği konumu telafi etmek ve Mısır'ın ihtiyaç duyduğu ekonomik alt yapı fırsatları yakalamak amacıyla Arap dünyasında özgürlük mücadelesi veren halklara karşı Rusya ile aynı görüşte rahatlıkla söylenebilir.
- **ÜRDÜN:** Aölgesel müttefiklerinin isteklerinden uzak, Amerika ve Rusya'nın terörle mücadele konusundaki öncelikleriyle tam uyum içindedir. Güney cephesinde güvenlik sorunu sağlamakla beraber "Mok" adında operasyon Koordine Merkezi'ne katılarak buna ilaveten Amerika'nın yönettiği 60 ülkelik koalisyonda bulunarak çıkarlarını korumaya çalışmaktadır. Jordan: It aligns its priorities with the US and Russia in fighting terrorism, despite the priorities of its regional allies. Jordan suffices with maintaining security to its southern border and maintaining its interests through participating in the so-called "Military Operation Center - MOC". It also participates and coordinates with the US-led coalition against terrorism.
- **İSRAIL:** Araştırmacı bölgesel sahnede sessiz ve etkili olan İsrail'in Suriye'ye yönelik stratejileri bir takım ölçülerle bağlantılı olduğunu tespit ederek güvenliği için gerekli dolaylı müdahaleleri gerektiren eylemleri gerçekleştirerek İsrail için daha makbul senaryoları sağlamak için çalışmaktadır. Diğer yandan Suriye krizinden yararlanarak İran ve Hizbullah'ı zayıflatmak, bölgesel ve yerel tüm etkin unsurları yıpratmak çabasında olup, mezhep ve etnik ayırımına yönelik siyasal çalışmaları destekleyerek gelecekteki kurulması muhtemel yönetim sistemini çalışamaz hale getirmeyi hedeflemektedir.

Araştırmacı çalışmasını, tüm siyasal eylemlerde toplumsal lokomotif görevini üstlenen yerel unsurları etkinleştirme ve onlara odaklanma gerekliliği belirtmekle

sonlandırmaktadır. Bu gün toplumsal güçleri, siyasal ve ekonomik alanlarda etkinleştirmek için tarihi bir fırsat mevcuttur.

Bir yandan bölgenin kimlik ve sosyolojik özellikleriyle bağdaşmayan İran projesini engelleyecek, diğer yandan sınır ötesi grup ve cemaatlerin gelişme ortamını kurularak böylece yerel alt yapıları yıkan, yerel - bölgesel güvenlik ve istikrar denklemlerini bahane eden otoriter yapıların kozlarını yok edecektir.

Suriye Devrimini Gömmek Amacıyla “Terörizm”

Araştırmacı Saşa El Alu terörizmin Suriye meselesindeki negatif etkisini analiz etmiştir. Araştırmacıya göre terörizm Suriye meselesini rayından saptırarak sürecin köklü değişimine yol açmıştır. Suriye denkleminde terörün yarattığı istikrarsız, sorun olmaktan çıkarılmış ve demokratik siyasal talebelerin aleyhine kullanılmaya başlanmıştır. Diğer yandan halkın haklı taleplerin önü kesilerek siyasal tartışmaların temel unsur haline getirilmiştir. Araştırmacı çalışmasını üç başlık altında sürdürmektedir:

Birinci Eksen: Araştırmacı bu bölümde terörizmin oluşma süreçlerini ve bu süreçlerdeki etkili olan faktörler incelemiştir. Terörizmin oluşma süreci iki esas dönem çerçevesinde irdelenmiştir. 2011 - 2013 tarihler arası birinci dönem olarak nitelenirken; 2014-2015 yılları arası destekleme ve geliştirme dönemi gibi ikinci dönem olarak altı çizilmiştir.

Geçen beş sene zarfında terörün hareket kabiliyetini ve performansı göz önünde tutulduğunda, terörün Esed rejiminin Suriye devrimine yönelik tepkisine endekslili bir hareket olmaktan çıkarak farklı amaçları olan etkin bir harekete dönüşmesi gözlenmektedir. Terörün gelişmesi ve yayılmasını nedenleri şu şekilde özetlenebilir:

- 1. Esed Rejimi:** Şüphesiz terörü oluşturmak, beslemek ve işletmesinden bir numara sorumlusu Esed rejimidir. Zira siyasal hareketleri etnik esaslı bir siyasal sahaya çekmeye çalışmış ve bu doğrultuda siyasal oluşumların haklı taleplerini terörizm ile özdeşleştirerek, terörle mücadele bahanesi altında toplumla açık bir savaş ilan etmiştir.
- 2. Suriye Muhalif Gruplar:** Suriye içinde ve dışındaki muhalif grupların Suriye meselesinde askeri ve siyasal düzeyde stratejik bir vizyondan yoksun olmalarıyla birlikte Ortadoğu’daki güvenlik denklemi, dengeleri ve aktörleri göz ardı etmeleriyle terörizmin yayılmasından dolayı bir şekilde sorumludurlar.
- 3. Bölgesel müttefikler:** Bölgesel aktörlerin siyasetleri analiz edildiğinde bu aktörlerin ciddi bir siyasal ve askeri stratejiye sahip olmadıkları görülmektedir. Bilakis genelde daha iyi bir siyasal konum elde etmek uğruna taktiksel hareketlerle yetinmişlerdir. Böylece terörle mücadele öncelikli stratejileri uyguladığını iddia eden Esed rejiminin müttefiklerine daha geniş manevra alanları açılmıştır.

4. Uluslar arası Toplum: Başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere uluslar arası toplum, terörizmin yayılmasından sorumludur. Nitekim sadece belli başlı krizlere dönük politika üreterek dar ufuklu güvenlik sağlayıcı unsurları esas alarak, gerçek sebepleri ortadan kaldırma yerine sonuçlarla uğraşma girişimleri bu problemi daha da karmaşık hale getirmiştir.

İkinci Eksen: Siyasal çözüm arayışlarında terörizmi öncelikli unsur olarak görmek:

Zira terörizm, Bölgesel ve uluslar arası faktörlerin Suriye meselesine yönelik tutumlarını değiştirmesini sağlamıştır. Nitekim askeri çözüm seçeneklerin sonuç vermemesi iç ve dışta karmaşık bir algı yaratmıştır. Özellikle Rusya'nın direk müdahalesi, bölgesel ve uluslar arası alanında mülteci krizi patlak vermesi ve diğer yandan IŞİD'in Avrupa'da aktif olması bu algının oluşumunda temel nedenler olarak görülmektedir.

Günümüzde Muhalefet, terörizmin bir kaç biçimiyle karşı karşıya gelmiştir. Suriye muhalefeti Terörizmin bütün biçimleriyle siyasal geçişin tüm aşamalarında yüzleşmek zorunda kalacağı bir sorun olarak devam edecektir: Suriye'deki terörizmi şu şekilde sınıflandırabiliriz:

1. Suriye devrimini yıpratmaktan geri durmayan; Sınırlar ötesi bilinen Terör güçleri.
2. Nusra Cephesi ve PYD ile temsil olunan, siyasal ve askeri dengeler nedeniyle ertelenmiş Terörizm
3. Meşru ve Milli sınırların netleşmesiyle ortaya çıkacak terörizm ve bundan sonra Terörizmle gerçek savaşın başlaması.

Üçüncü Eksen: Tehlikeleri fırsata dönüştürmek

Bu tür tehlikeler teröre karşı savaşta, bölgesel ve uluslar arası düzeyde kabul gören aktif milli ortaklar sağlanmasına zemin yaratabilir. Muhalefet için Esed rejiminin önünü kesmek ve siyasal zemin şahsi çıkarların milli çıkarlara dönüşmesi fırsat yaratabilir. Diğer yandan IŞİD elindeki toprakları geri alınarak Muhalefet için gerekli kaynaklar sağlanabilir. Bu çerçevede öncelikli olarak IŞİD'e karşı savaşacak ve güvenliği sağlayacak organizasyonlar kurulmasıdır. Zira profesyonel askeri bir kurumun oluşturulması birçok kazanım sağlayacaktır. Bunların en önemlisi Suriye'de güvenlik askeri kurumların yeniden yapılandırılarak geçiş dönemine hazırlıktır. Nitekim geçiş süreci dağınık grupları değil bilakis rejimin kurumlarına alternatif güçlü ve gerçek kurumlar gerektirir.

Araştırmacı, çalışmasını; uluslar arası güçlerin çekişme denkleminde, gerçekçi bir şekilde kendini ispatlayan Suriye'deki iç dinamizmini Suriye Muhalefeti tarafından hareket geçirilmesi gerektiğinin altını çizmektedir. Şüphesiz bu konu merkezi yönetim ve milli kararın oluşmasına bağlıdır. Bölgesel ve uluslar arası güvenlik sistemine zıt düşmeyecek, milli güvenlik sağlayıcı öncelikler ışığında, devlet kurma

aşamalarında mekanizma, düşünce ve görevlere uyumlu olarak Suriye devriminin köklü bir değişimi kaçınılmazdır.

Suriye Devletini Yeniden İnşa Deneyiminde Yerel Yönetim Seçenekleri

Demokrasi uygulamalarını pekiştirmek ve yerel yönetim yöntemleri konusunda araştırmacılar (Hadiye El Omari, Eymen El Dasuqi, Munir El Fakir) bulunan seçenekler çerçevesinde başarı oranlarını değerlendirerek devletin yeniden inşa amacına yönelik Suriye’de çoklu yerel yönetim biçimlerini ortaya koymaktadırlar,

Araştırma, hali hazırda olan yerel yönetimler parçalı ve çok farklı biçimlerle karşımıza çıkmaktadır. Bu yerel yönetimlerin alt yapıları istikrarsızlığa açıktır. Farklı siyasal ve hukuki dayanakları var ve gelirleri farklı kaynaklardan temin edilmektedir. Ancak bugün bütün Suriye’yi idare edecek merkezi sistemin yokluğu nedeniyle, uzun vadede istikrarın sağlanması, Suriye toprakların bütünlüğünü korumak ve devletin organlarını hayata geçirmek amacıyla; yerinden yönetim seçenekleri çözümün bir parçası olarak önümüzde durmaktadır.

Araştırma, Muhalefete bağlı yerel meclisleri, bağımsız demokratik yerel yönetimi, guruplara bağlı yerel yönetimleri, İŞİD yönetimini ve Rejime bağlı yerel yönetimlerin ana yönetim biçimleri olarak göz önüne sermektedir. Her ne kadarda saydığımız yerel yönetimler siyasal ve hukuki dayanakları farklı olsa bile karşılaştıkları sorunlar açısından benzerlikler bulunmaktadır. Ancak sorunların ortaya çıkma nedenleri, bu sorunlarla mücadele yöntemleri, görevler yerine getirilirken ihtiyaç duyulan birikim ve tecrübeler açısından yerel yönetimler arasında ciddi farklılıklar gözlenmektedir. Bu nedenle geçiş sürecinde bu sorunların birbirine geçirgenliğini dikkate aldığımızda veya aralarında koordine sağlanmak istenildiğinde, birçok sorunla karşı karşıya kalınacağı açık şekilde görülüyor. Bu bağlamda var olan realiteyi şu şekilde nitelendirmek mümkündür.

- Geçen yıllar zarfında muhaliflere bağlı yerel meclisler, yönettikleri bölgelerde birçok alanda birikim ve tecrübe sahibi olmuşlar. Ancak toplumun sorunlarını merkezden yönetecek güce sahip oldukları ve siyasal oluşumlara uyum sağlayacak düzeyde yeteneğe sahip olmaları tartışma konusudur. Her ne kadarda sistemli bir şekilde seçimler düzenleyerek yönetime katılımı sağlasalar dahi, ancak temsiliyet yükümlülükleri kısıtlanmakta ve sadece yerel hizmetler alanında görevlendirilmektedirler.
- Milli direniş ve cihadi grupların oluşturdukları hizmet komiteleri, lojistik, mali ve güvenlik alanlarda elde ettikleri desteklerden faydalanarak vatandaşlara bir takım temel hizmet alanları tesis etmekte başarı sağladılar. Ancak ortak hukuki bir dayanak oluşturmakta başarısız oldular, diğer yandan bağlı oldukları silahlı gruplardan dolayı siyasal meşruiyetleri gerilemiştir.

- Bağımsız Demokratik yönetimi, PYD' nin müttefikleri sağladığı destekler sonucunda siyasal varlığını pekiştirmiştir. Ancak yayılmacı siyaseti ve özellikle milli Kürt meclisleri ile ters düşmesi ve diğer siyasal partilerle olan rekabetten dolayı meşruiyeti gerilemiştir.
- Suriye rejimi ile IŞİD siyasal ve yasal meşruiyet sorunu yaşamaktadırlar. Nitekim onların kontrolünde bulunan yerel yönetimler, halkın katılım ve onayından uzak etnik ve mezhepsel grupların tahakkümüyle şantaj ve tehdit araçları olarak kullanılmaktadır.

İdari Yerinden Yönetim

Suriye'de yerinden yönetim biçimleri ideolojik ve siyasal açıdan çok geniş tartışma konusu olmuştur. Zira bu tür yönetim biçimine itimat etmek, uygulama yöntemi ve mekanizmaları birçok soru işareti bırakmıştır. Her ne kadarda bu yönetim biçimini savunanlar geçiş döneminde en sağlıklı yöntem ve strateji olduğunu söyleseler de, gerçek şu ki bugün var olan yerel yönetimler Suriye'de sürdürülen çatışma ortamlarının bir sonucudur. Yerinden yönetim biçimlerine yönelmek, geçiş sürecinde milli hoşgörü ve yakınlaşma fırsatı doğurma ümidi yeşertmektedir. Ancak hali hazırda ve geçiş döneminde bu yönetim biçimin başarıya ulaşması, aşağıda belirtilen sorunlara çözüm bulmakta saklıdır.

1. Devlet inşasında önceliklerine riayet etmek
2. Vatandaşların hizmet gereksinimlerini karşılamak
3. Yerel güvenliği sağlamak
4. Toplumsal bütünleşmeyi yeniden canlandırmak
5. Yönettikleri bölgelerde yerel kalkınmayı sağlamak

Genişletilmiş idari yerinden yönetim düşünülürken, Şam'ı özel idari yetkilere sahip bir başkent, diğer yerel yönetimleri ise temel idari bölünme üzerine yapılandırılması ön görülüyor. Bu tür yerel yönetimler ve idari bölünmelerin yöneticileri yerel halk tarafından seçilir ve geniş yetkiler verilerek gerekli kaynaklar temin edilir. Bununla beraber seçim yoluyla birlikler düzeyinde alt komiteler kurulur ancak egemenlik ve icra görevleri merkezin elinde bırakılır. Bahsi geçen sistemin uygulanması ile ilgili detaylar hali hazırda bulunan sorunlara çözüm bulma gücüne bağlıdır.

1. Yeni Devlet İnşası: Yerinden yönetim bütün sektörleriyle tüm imkânları seferber ederek yeniden inşa süreçlerinde aktif rol alır. Merkez ile çevrenin iş paylaşımı şu şekilde gerçekleşir. Merkezi hükümetin rolü: genel planlama ve stratejileri belirlemek, ülke düzeyinde idari disiplin ve mekanizmayı oluşturmak ve sahip olduğu geniş yetkiler çerçevesinde uygulanması gereken plan ve stratejileri denetlemektir. Sektörlerin görevi ise: yerel planlama ve stratejileri belirlemek ve yerel toplumları yerleştirmektir.

2. Hizmet gereksinimlerin karşılanması: yerinden yönetim sektörleri,

idari masrafları azaltır ve kaynaklardan tasarruf sağlar. Diğer yandan bazı iç bölgelerde komşu ülkelere açılımı kolaylaştırır, pozitif etkiler elde eder, kalkınma seçenekleri artar ve yerel ekonomiyi güçlendirir.

- 3. Yerel güvenlik ve toplumsal bütünlük:** Yerinden yönetimlere verilen geniş olanaklarla sürdürülebilir toplumsal barışı gerçekleştirme gücüne sahip olur ve toplumsal huzursuzluk kaynaklarını en aza indirir.
- 4. Bölgelerde yerel kalkınma olanağının doğması:** Sosyal bağlar, yerel yönetiminin oluşmasıyla yerel ekonomi tekerleğini hareket ettirmeye muktedirdir. Sektörlerin özelliklerini göz önünde bulundurduğumuzda her alan farklı sanayi ve meslek ile iştigal edeceğinden sektörler arası ekonomik bütünleşme yaşanacak ve merkezi hükümet döneminde yaşanan toplumsal ayrımcılık ortadan kalkacaktır.

Son olarak, yerel yönetimlerin ayrıcalıklı en önemli özelliği, bölgelerin çıkarları gözetilirken kendi aralarındaki eşit ilişki kurarak dış dünya ile irtibatlarını düzenleyerek, devleti aktif ve yeni bir biçimde yönetilmesini sağlamaktır. Böylece merkezdeki egemen kurumlar bölgesel çekişmelerden uzak ve bütün idari bölünmelerin çıkarı eşit şekilde gözeterek görev yapabilir.

Suriye’de Toplumsal istikrarın bir gereksinimi olarak Yerel kalkınma

Toplumsal istikrar sağlanmasında en önemli temel faktör, ekonomik kalkınmanın olduğunun altını çizmektedir. Ayrıca kalkınma programlarında başarı sağlamak için sürdürülebilir finans temin edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Nitekim yaşam gereksinimleri ve ekonomik güvenliği sağlamak, buna ilaveten eğitim projeleri, sürdürülebilir kalkınma reformun en önemli temel direğidir.

Bölge insanın hayat şartlarını iyileştirme faaliyetleri kalkınma girişimleriyle mümkündür. Bu kalkınma programlarının uygulanmasında gerekli ve sürdürülebilir finans teminine ihtiyacı vardır. Bu durum yerel ve uluslar arası faktörlerin mevcut kaynakları değerlendirme becerilerine ve ayrıca ekonomik kalkınma planlarının uygulamada gereken insan kaynaklarını sağlamak amacıyla ihtiyaç duyulan eğitim kurumlarının da iyileştirilmesine bağlıdır.

Ekonomik Kalkınma Projelerinin Finansmanı

Finansman problemi, ekonomik yerel kalkınma stratejilerin önündeki en büyük engeldir, özellikle de özgürleştirilmiş bölgelerdeki gibi geleneksel ekonomik faaliyetlerin durması neticesinde yerel finansman kaynakların tükenmiştir. Bu nedenle bölgelerde kalkınma projeleri hayata geçirmek için yeni ve farklı finansman kaynakları gerekmektedir. Ayrıca uluslararası kuruluşlar ve uluslararası kamuoyuna

bağımlılığı azaltmak için yerel kaynakları değerlendirerek yerel ekonomik sermaye oluşturulmalı, bunu başarabilmek ve kendi kendine yeterlilik oranını arttırmak için bazı öncelikler vardır. Bu öncelikleri şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Yerel Yönetimler aracılığı ile kaynak oluşturma sisteminin kurulması (cibayet sistemi) şarttır. Bu sistem sayesinde vergi almak, kamu mülklerin gelirlerini tahsil etmek ve verilen belediye hizmetlerinin bedellerinin toplamak mümkündür...
2. Küçük ve mikroekonomi bazındaki projeleri destekleyerek alt tabakaların da kalkınma hamlesine katılmalarını sağlamak.
3. Yurtdışında bulunan Suriyeli yatırımcılara etkin kalkınma projelerinde rol almalarını teşvik ederek hem yatırımcılar açısından kabul edilebilir kazanç payı temin etmek hem de yerel halka iş imkânı sağlayarak ekonomik kalkınma hamlesini desteklemek.
4. Suriyeli ailelerin satın alma gücünü koruması için yurtdışından yapılacak nakit akışını desteklemek.
5. Yerel ihtiyaçları belirleyerek ve bilgi tabanı oluşturarak ekonomik kalkınmanın önceliklerini belirleyerek yurtdışından gelecek finansman desteği profesyonel ve etkili bir şekilde yönetmek ve yönlendirmek.

İş imkânı sağlamak

Kalkınma ve üretim projelerin yokluğu ve halkın hayatlarını idame edebilmek için yeni alternatifleri bulma konusundaki imkân kısıtlılığı yerel toplumun büyük bir kesimi yerel ve uluslararası insani yardım kuruluşların verdiği yardımlara bağımlı hale gelmiştir. Bağımlılık olgusunun Suriye'de oluşturulacak kalkınma projelerinin üzerindeki tehdidinin yanında bu kuruluş ve kurumların bu düzeyde devam edip edememe gibi farklı tehlikeler de ortaya çıkıyor. Yayılan yoksulluğun önüne geçebilmek aşağıda belirtilen hususları göz önünde bulunduracak acil eylem planı hazırlanmalıdır:

1. Yeterli iş imkânı ve yeni toplumsal, ekonomik ve kurumsal yapılandırma sağlayarak insanların iş dünyasında oluşan illegal yolları yönelmelerini engellemek ve bu olguları düzeltmek.
2. Tarım ve hayvancılık, döviz akışının sürdürülmesini sağlamak, küçük ticari faaliyetleri desteklemek ve bu tür faaliyetlerin devamlılığını ve güçlendirilmesini sağlayarak şimdiki gelir kaynakları sağlamlaştırmak.
3. Meslek eğitimi, küçük kredi sağlamak, kadın ve yoksul ailelere yönelik ekonomik projeleri ve kalkınma projeleri geliştirerek yeni gelir kaynakları sağlamak.
4. Yerel kalkınma projelerin hazırlanması, uygulanması ve kontrol aşamalarında yerel ve uluslararası yardım kuruluşları, yerel yönetimleri ve Geçici Suriye Hükümetini ortak ederek bu projelerin başarıya ulaşmasını sağlamak.

Eğitim

Akademik ve meslek eğitimi her kalkınma projesinin başarıya ulaşmasının en büyük garantisidir. Araştırmalar, eğitiminin çok kötü seviyelere düştüğünü ve tam bir neslin cahil ve geleceğini kaybetmeye yakın olduğunu gösterir. Şimdiki nesilleri cehaletten kurtarabilmek için aşağıda belirtilen ilkeleri içeren etkin metotlara başvurmak gerekmektedir:

1. Okulların fiziki şartlarını düzeltmek, eğitim araç ve gereçlerini sağlamak, eğitim kadroları temin etmek, öğrencilerin zorunlu devamsızlıklarından dolayı ortaya çıkan yaş grupları farklılıkları gibi sorunları da göz önünde bulunduran eğitim programları hazırlayarak öğrencilerin temel eğitime katılmalarının önündeki engelleri ortadan kaldırmak.
2. Mobile eğitim merkezleri ve modern iletişim araçları değerlendirerek okula katılma imkânı olmayan öğrencilere yeni alternatifler üretmek.
3. Kaybolan yılları telafi etme amacı ile öğrencilerin normalde bulunmaları gereken eğitim seviyelerine gelmelerini sağlamak için yoğun eğitim programları gibi yeni metotlar geliştirmek.
4. İnsan kaynakları konusunda yerel yönetimleri de işin içine katarak ve Savaş ortamında çalışabilecek öğretmenlere yönelik programlara göndererek eğitim kadroları geliştirmek.
5. Yerel ve Uluslararası kuruluşlarla iletişime geçerek ve öğrencilerin eğitim hayatlarına dönmelerinin önemi ile ilgili halkın bilincini arttırarak Suriye'deki eğitim hayatının tekrar canlandırılmasına yönelik yapılan projelere gereken finansal desteği sağlamak.

Dr. Ammar Kahf
Yönetici Müdür

OMRAN

STRATEJİK
ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

 OmranDirasat

 OmranDirasat

 OmranDirasat

 info@OmranDirasat.org

 www.OmranDirasat.org